

نشر کلاغ

کشان میزبان

چه گونه انگلیس مال و بدهی اقتصاد جهانی را نابود می کنند

مایکل رادمن

خسرو کلاری

www.ketabonline.ir

نشر کلاغ

تهران - صندوق پستی ۳۷۴۹ - ۱۴۱۵۵

تلفن - دورنگار: ۸۸۹۹۷۳۹۹

kalaghpublish@gmail.com

کشتن میزبان / مایکل هادسن / چه گونه انگل های مالی و بدهی
اقتصاد جهانی را نابود می کنند / خسرو کلانتری / ویراستار: یوسف
صفاری / چاپ اول: ۱۳۹۸ / شماره گان: ۷۰۰ / طراحی و صفحه آرایی:
آتلیه نشر کلاغ / طرح جلد: با استفاده از طرح جلد چاپ انگلیسی /
چاپ و صحافی: احمدی / حق چاپ و نشر محفوظ
شابک: ۹۷۸۶۰۰۷۶۵۶۰۱۹۸

قیمت: ۸۸۰۰۰ تومان

سرشناسه: هادسن، مایکل، ۱۹۳۹-، Hudson, Michael
عنوان و نام پدیدآور: کشتن میزبان/مایکل هادسن / خسرو کلانتری؛ ویراستار یوسف صفاری.
مشخصات نشر: تهران : نشر کلاغ، ۱۳۹۷.
شابک: 978-600-7656-19-8
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: عنوان اصلی:

Killing the host how financial parasites and debt destroy the global economy, 2015

موضوع: اقتصاد (Economics)؛ بحران مالی (Financial crises)؛ بحران های اقتصادی (Economic aspects -- Debt)؛ نوسان های اقتصادی (Business cycles)؛ سازمان های مالی (Financial institutions)

شناسه افزوده: کلانتری، خسرو، ۱۳۲۱-، مترجم

رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ ۵۲۵/۳۷۲۲ HB۳۷۲۲

رده بندی دیویی: ۳۳۸/۵۴۲

شماره ی کتاب شناسی ملی: ۵۴۱۳۵۲۷

فهرست

- یادداشت مترجم ۷
- پیشگفتار ۱۳
- انگل، زبان، سال و اقتصاد ۲۹
- بخش اول - از عصر رنسانس تا اقتصاد نئورانتی ۵۱
- ۱ - به قدرت رسیدن بخش مالی ۵۳
- ۲ - نبرد طولانی برای رهایی اقتصاد از اثرات رانت‌گیری فئودالیسم ۶۵
- ۳ - نقد و دفاع از رانت اقتصادی از لایب‌نیتس ۷۷
- ۴ - «بهره‌ی مرکب سحرآمیز» ویرانگر ۹۷
- ۵ - چه‌گونه یک‌درصدی‌ها ۹۹ درصد را در برده‌کاری افزایشی تصاعدی نگه می‌دارند ۱۱۳
- ۶ - رانت‌گیران حامی آمار درآمد ملی بدون رانت ۱۲۷
- ۷ - کوشش نافرجام برای صنعتی کردن مالیه‌ی کلان ۱۵۳
- بخش دوم - وال استریت به عنوان برنامه‌ریز مرکزی ۱۷۷
- ۸ - بازار سهام به عنوان عرصه‌ی چپاولگری ۱۷۹
- ۹ - از پیدایش بازار سهام تا اوراق قرضه‌ی بنجل ۱۹۷
- ۱۰ - مالیه در برابر صنعت: دو ستون مقابل هم در ترازنامه ۲۳۱
- ۱۱ - اقتصاد حبابی: از تورم قیمت دارایی تا افت قیمت ناشی از بدهی ۲۳۹
- ۱۲ - بانک‌داران آن را پیش‌بینی می‌کردند، ولی اقتصاددانان به روی خود نمی‌آوردند ۲۶۱
- ۱۳ - کودتای ۲۰۰۸: نجات مالی بانک‌ها، نه اقتصاد ۲۸۵
- ۱۴ - بذل و بخشش‌ها هرچه بیش‌تر سیاسی و فاسد می‌شوند ۳۰۹

- ۳۲۹ - ۱۵ - تظاهر وال استریت به بیمه کردن در برابر سقوط
- ۳۴۷ - ۱۶ - نجات مالی گلدمن از طریق ای.آی.جی
- ۳۶۷ - ۱۷ - وال استریت کنترل را به دست می گیرد و از تعدیل منفی بدهی جلوگیری می کند
- ۳۸۹ - ۱۸ - از دمکراسی تا گروهه سالاری

- ۴۰۷ بخش سوم - ریاضت به عنوان چنگ اندازی خصوصی سازی
- ۴۰۹ - ۱ - ریاضت خودخواسته ای اروپا
- ۴۳۱ - ۲۰ - افتتاح مالی: اتنی: از مدار شوروی تا ریاضت نولیرال
- ۴۵۱ - ۲۱ - ایجاد تروئیکا: برنامه ی دوستدار بانک و ضدکارگر آن
- ۴۷۱ - ۲۲ - مالییه ی «دن» جرایی را به «بنجل» تبدیل می کند
- ۴۸۷ - ۲۳ - مالییه ی کلان: تکنکرات را در مقام پروکسول منصوب می کند
- ۵۰۷ - ۲۴ - مسیر تروئیکا به وام برده می
- ۵۲۵ - ۲۵ - دادگاه های ایالات متحده مانع تعادل منفی بدهی می شوند
- ۵۴۹ - ۲۶ - ریاضت مالی یا لوح سفید
- ۵۶۷ - ۲۷ - مالییه در حکم جنگ
- ۵۸۹ - ۲۸ - آیا شیوه ی انگل واره گی بر شیوه ی تولید سایه می اندازد؟

- ۶۰۵ بخش چهارم - بدیلی وجود دارد
- ۶۰۷ - ۲۹ - نبرد برای سده ی ۲۱
- ۶۳۷ - ۳۰ - پی گفتار: تراژدی یونان یورو را در معرض خطر غرق شدن قرار می دهد
- ۶۵۹ - ۱ - واژه نامه ی فارسی به انگلیسی
- ۶۶۷ - ۲ - واژه نامه ی انگلیسی به فارسی
- ۶۷۵ - ۳ - نهادها، سازمان ها، مؤسسه ها، شرکت ها و قوانین و قراردادها

یادداشت مترجم

در زیست‌شناسی، انگل خود را در پس تظاهر به این‌که بخشی از بدن میزبان است مخفی می‌کند، و با به‌کاربردن آنزیم‌هایی بر مغز میزبان تسلط می‌یابد و آن را از دست‌زدن به اقدامات دفاعی باز می‌دارد. به‌همین ترتیب، رانت‌گیران و انحصارگران چنین وانمود می‌کنند که سهمی در فرایند تولید به عهده دارند، گوئی درآمد آنان درآمدی باز حمله است نه درآمدی که از اقتصاد تولید - و - مصرف مکیده شده است... آنزیم فکری آنان «اقتصاد بنجل» است که دولت‌ها و پژوهش‌های دانشگاهی را از حرکت باز می‌دارد....

مایکل هادسن

اقتصاد بنجل راهنمایی به واقعیت در عصر فریب‌کاری ۲۰۱۷

مایکل هادسن تحصیلات خود را در رشته‌ی موسیقی و تاریخ فرهنگ در دانشگاه شیکاگو شروع کرد.

او به دنبال آشنائی با یک اقتصاددان سابق جنرال استریک با مقوله‌ی گردش وجوه در سیستم اقتصاد و نقش بدهی در ایجاد بحران آشنا شد. مقوله‌یی که او را شیفته‌ی علم اقتصاد کرد، و مصمم شد اقتصاددان شود.

خیلی زود در دانشگاه نیویورک در دوره‌ی فوق لیسانس اقتصاد متغول به تحصیل شد و در وال استریت به استخدام یک مؤسسه‌ی مالی درآمد. اولین وظیفه‌ی او بررسی نحوه‌ی ایجاد بهره از پس‌انداز و تبدیل آن به وام رهنی جدید بود. او بیش‌تر در وال استریت اقتصاد آموخت تا در دانشگاه. در وال استریت آموخت پویائی بدهی و نقش وام رهنی چه‌گونه قیمت مستغلات را افزایش می‌دهد، بانک وام بیش‌تر ارائه می‌دهد و خریداران جدیدی جلب می‌کند. افزایش بازهم بیش‌تر قیمت، وام و بهره، در فرایندی نه مولد که صرفاً جابه‌جاکننده‌ی دارائی‌های موجود،

زنجیره وار رشد می کند و با القای شبهه‌ی ایجاد ثروت در وام گیرنده افزایش اجاره‌ی زمین را هرچه بیش تر از او به بخش مالی منتقل می کند.

برعکس آن چه در آغاز سده‌ی بیستم انتظار می رفت که بانک ها در خدمت صنعت به تأمین مالی تشکیل سرمایه‌ی ملموس کمک کنند، امروز آن ها به ندرت برای تأمین مالی ابزار تولید جدید وام می دهند. اکنون بانک ها با وام دادن برای خرید کنترلی، ادغام یا دیگر شیوه های یغماگرانه بر شرکت های تولیدی مسلط شده اند و با کوچک سازی، بیرون سپاری و اوراق کردن دارائی، آن ها را به ابزار درآمد و سوددهی کوتاه مدت بدل کرده اند: امری که سطح تولید و فناوری را کاهش داده و بدهی و پائین آوردن سطح زندگی دامن می زند. در اقتصاد نولیبرال بخش مالی به عنوان بخش مکنده‌ی انگل وار بر بخش واقعی تولیدی سوار می شود و از آن ارتزاق می کند.

ماشین بی وقفی ایجاد «ثروت» و بدهی با افزودن به مجموع هزینه‌ی وام، پول کمتری در بازار برای خرید کالاهای مصرفی و ابزار تولید و پیش رفت فن آوری باقی می گذارد و باعث انقباض پولی می شود. تقاضا برای وام جدید را کند و بر هراس از قطع رشد زنجیره‌ی می افزاید.

میزان اعتباری که بانک می دهد بر پایه‌ی وثیقه و نیز درآمد خریدار تعیین می شود. برای به عقب انداختن سقوط رشد زنجیره‌ی بانک به تسهیل شرایط وام دهی متوسل می شود و ارزش وثیقه و سطح درآمد لازم برای ارائه‌ی وام را کاهش می دهد. به منظور پرداخت وام هرچه بیش تر راهی ارفاق جعلی درآمد به عنوان مبنای وام دهی می پذیرد و به رشد «وام دروغ گوین» دامن می زند. رشد حباب شدت می یابد.

ولی هزینه‌ی بهره با رشد تصاعدی افزایش می یابد، مستقل و فراتر از توان اقتصاد در تولید و پرداخت. زمانی می رسد که درآمد جاری کفاف هزینه‌ی بهره را نمی دهد، بده کاران توان پرداخت هزینه‌ی وام را ندارند، و زمان ترکیدن حباب فرا می رسد. بانک از وام دهی بیش تر خودداری می کند. قیمت مستغلات سقوط می کند درحالی که بدهی ها به جای خود باقی می مانند، سلب حق مالکیت در

سطح وسیع آغاز می‌شود و میلیون‌ها انسان خانه‌ی خود را از دست می‌دهند و وام‌دهی بی‌رویه و متقلبانه و سقوط قیمت مستغلات بانک را در آستانه‌ی ورشکستگی قرار می‌دهد.

سیاستمداران به جای کمک به مردم به یاری حامیان کارزار انتخاباتی خود می‌شتابند و به هزینه‌ی مردم وال‌استریت را از ورشکستگی نجات می‌دهند. دارایی بدهکاران به بانک منتقل می‌شود ولی خود زیر بار قرض باقی می‌مانند، تا سرازیر - شدن سبب اعتبار به بانک‌ها و کاهش نرخ بهره‌ی وام‌گیری جدید و افزایش قیمت مستغلات را از سر گیرد و به نام رشد اقتصادی حبابی نو آغاز کند.

هادسن در کلامی شایسته به تحصیل ادامه داد. ولی به گفته‌ی او «باوجود این که مستغلات بزرگ‌ترین دارایی اقتصاد را تشکیل می‌دهد - و مهم‌ترین دارایی و بزرگ‌ترین بدهی بیشتر خانه‌هاست - تحلیل رانت زمین و ارزش‌یابی املاک» حتا در دروس دوره دستراپی و ندهش نمی‌شدند.

هادسن پس از دریافت دکترای ۱۹۶۱ در بانک چیس منهن استخدا شد و وظیفه‌اش برآورد موازنه‌ی پرداخت‌های آرانتی، برزیل و مکزیک و مقدار هزینه‌ی بود که این کشورها در برابر بهره‌ی وام می‌توانستند تحمل کنند.

همان‌طور که بانک افزایش اجاره‌ی مستغلات را درآمدی می‌داند که می‌تواند آن را در شکل هزینه‌ی بهره جذب کند، بانک‌های بین‌المللی نیز درآمد ارزی کشورهای دیگر را درآمدی برای پرداخت هزینه‌ی وام خرج می‌دانند. اگر این وام‌دهی بر مبنای توان واقعی بازپرداخت صورت نگرفته باشد، به هر دلیل قابل - بازپرداخت نباشد، مسئله‌ی نکول مطرح می‌شود. در این جا پیشنهاد کش بدهکار تعدیل منفی بدهی در حد توان پرداخت کشور است. ولی اقتصاد بجل بر تعدیل وامی جدید برای پرداخت هزینه‌ی وام موجود اصرار می‌ورزد و باور دارد که بدهی کشورها هرچه زیاد باشد باز از طریق تحمیل ریاضت اقتصادی بر کشور وام‌گیرنده قابل پرداخت است. صندوق بین‌المللی پول و بانک مرکزی اروپا پای پیش می‌گذارند و وامی جدید با شرایطی هرچه سخت‌تر به کشور بدهکار تحمیل می‌کنند؛ شرایطی که بنا بر توضیح جامع هادسن در بخش ۴ و ۵ این کتاب، یونان، ایرلند،

و لتونی را مجبور به پذیرفتن ریاضت، کاستن از مخارج اجتماعی، محدود کردن حقوق و شرایط بازنشستگی، تضعیف اتحادیه‌های کارگری و کاهش دست‌مزدها، خصوصی‌سازی زیرساخت‌ها و انحصارات دولتی و دست‌اندازی به منابع طبیعی کشور کرده است.

بنا به گفته‌ی هادسن مهم‌ترین تجربه‌ی آموزشی او در چیس منهتن در رابطه با وظیفه‌اش در تحلیل موازنه‌ی پرداخت‌های صنعت نفت آمریکا بوده است، تجربه‌یی که او را با تناقض میان آمار و واقعیت آشنا کرد. شرکت‌های نفتی برای فرار از پرداخت مالیات از طریق شرکت‌های وابسته‌شان مستقر در پاناما یا لیبریا، با حمل و نقل و سرمایه‌گذاری این کشورها و استفاده از قیمت انتقالی، نفت را به قیمتی نازل از کشور فروشنده می‌خرند، در مرکز فرار از مالیات، که در آن‌جا مالیاتی بر سود تعلق نمی‌گیرد، آن را با افزایش قیمت برای انتقال به کشور خریدار به شرکت نفتی مصرفی می‌فروشند. قیمت انتقالی آن‌قدر است که محلی برای اعلام سود در کشور مقصد باقی نمی‌نهد. گزارش هادسن در این زمینه در اختیار اعضای کنگره قرار گرفت. نتیجه این بود که پشتیبانی سیاست‌مداران از کارتل‌های نفتی حامی کارزار احزابشان موجب شود پرزیدنت جانسن از آن پس شرکت‌های نفتی را از کنترل دولتی بر مازنه‌ی پرداخت‌هاشان معاف کند.

مسئولیت دیگر هادسن در چیس منهتن برآمد مقدار پول جنایت بود که در نظام بانکی مخفی سوئیس وارد می‌شد. در جریان این تحقیق هادسن دریافت وزارت کشور آمریکا از چیس و دیگر بانک‌های بزرگ خواسته بود تا برای حفظ نرخ تبادل دلار و ایجاد موازنه در برابر مخارج نظامی آمریکا در خارج، در کارائیب بانک‌هایی ایجاد کنند تا دلارهای قاچاقچیان مواد مخدر را جذب کنند.

در ۱۹۶۹ هادسن به عنوان استادیار اقتصاد در نیواسکول به تدریس پرداخت و در آن‌جا به مدت سه سال در جهت برپاسازی پژوهشی پیرامون دلیل قطبی‌شدن اقتصاد جهانی به جای همگراشدن آن فعالیت کرد.

در اواخر دهه‌ی ۱۹۷۰ هادسن به عنوان مشاور در مؤسسه‌ی آموزش و پژوهش سازمان ملل استخدام شد. او در مهم‌ترین پروژه‌ی این مؤسسه در رابطه با اعلام

ناتوانی مکزیک به سال ۱۹۸۲ در پرداخت وام‌های خارجی‌اش شرکت فعال داشت. تجربه با اقتصاد بنجل تحت حمایت بانک و نقش بدهی به عنوان ابزار جذب مازاد اقتصادی توسط بخش مالی و تشدید قطبی‌شدن جامعه، هادسن را به مطالعه‌ی نقش بدهی و بهره و نحوه‌ی برخورد با آن در تمدن‌های گذشته برانگیخت. او توانست تاریخ بحران بدهی را در تمدن‌های یونان و روم ترسیم کند. سپس اولین تجربیات وام‌دهی را در سه‌هزار سال پیش از میلاد در تمدن سومری یافت. در ۱۹۸۴، انستیتو پیدایش اولیه‌ی بدهی با بهره را در معابد و کاخ‌های میان‌دورود بیابد. نشان دهد این مؤسسات عمومی بزرگ که وام‌دهنده‌گان اصلی بودند هر چندگاه بدهی‌ها را می‌بخشوند تا از انباشته‌شدن آن که موجب اختلال در اقتصاد می‌شد جلوگیری کنند.

تحقیقات نوآر و در این زمینه باعث شد دانشگاه هاروارد او را به عنوان استادیار پژوهشی در تاریخ اقتصادی بابل در دانشکده‌ی انسان‌شناسی و باستان‌شناسی به کار گیرد.

هادسن با حمایت دانشگاه هاروارد با هدف، آگیری خاستگاه بنگاه اقتصادی و خصوصی‌سازی آن، همیشه‌داری زمین، بدهی و پول، مؤسسه‌ی مطالعه‌ی گرایش‌های درازمدت اقتصادی، آی.اس.ال.ای.تی (ناشر کتاب حاضر) را تأسیس کرد.

هادسن اواسط دهه‌ی ۱۹۹۰ به دانشگاه می‌روری در کانزاس سیتی دعوت شد تا در طراحی برنامه‌ی درسی برای آموزش سیاست پولی مدرن شرکت کند. وی اکنون پرفسور پژوهشی اقتصاد در دانشگاه میسوری در کانزاس سیتی و رئیس مؤسسه‌ی مطالعه‌ی گرایش‌های درازمدت اقتصادی، آی.اس.ال.ای.تی است. در بیست سال گذشته هدف او «نشان دادن گام‌هایی بوده برای اجتناب از بی‌کاری و استقلال و یارایی از بده‌کاران به اعتباردهندگان که امروزه اقتصادها را از هم می‌دراند».

کتاب حاضر محصول تجربیات هادسن در عالی‌ترین سطوح نظام اقتصادی در آمریکا است و می‌توان آن را از معتبرترین مراجع در نقد اقتصاد نولیبرال به شمار آورد.

خسرو کلانتری